

Тернопільський національний економічний університет
Кафедра міжнародних економічних відносин і міжнародної інформації
Кафедра економічної кібернетики та інформатики



Всеукраїнська наукова Інтернет-конференція

**"Інформаційне суспільство:
технологічні, економічні та
технічні аспекти становлення"
(випуск 3)**

30-31 березня 2014 р.



Тернопіль – 2014

Всеукраїнська наукова Інтернет-конференція "Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення (випуск 3)" / Збірник тез доповідей: випуск 3 (м. Тернопіль, 30-31 березня 2014 р.). – Тернопіль: Тайп, 2014. – 50 с.

Збірник тез доповідей підготовлено за матеріалами Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції (випуск 3) кафедри міжнародних економічних відносин і міжнародної інформації Тернопільського національного економічного університету від 30-31 березня 2014 р.

Організаційний комітет: д-р екон. наук, професор Ляшенко О.М. – голова оргкомітету, в.о. завідувача кафедри МЕВМІ ТНЕУ;
д-р фіз.-мат. наук, професор Боднар Д.І. – професор кафедри ЕКІ ТНЕУ;
канд. екон. наук, доцент Буяк Л.М. – в.о. завідувача кафедри ЕКІ ТНЕУ;
д-р екон. наук, професор Гуцайлюк З.В. – професор кафедри обліку у виробничій сфері ТНЕУ;
д-р фіз.-мат. наук, професор Недашковський М.О. – завідувач кафедри програмної інженерії ТНТУ імені Івана Пулюя;
д-р техн. наук, професор Рогатинський Р.М. – проректор з наукової роботи ТНТУ імені Івана Пулюя;
канд. екон. наук, доцент Мачуга Р.І. – секретар конференції, доцент кафедри МЕВМІ ТНЕУ.

Друкується на підставі рішення кафедри міжнародних економічних відносин і міжнародної інформації ТНЕУ, протокол № 5 від "31" березня 2014 р.

Відповідальний за випуск: д-р екон. наук, професор Ляшенко О.М.

Тексти матеріалів конференції подаються в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори.

Наша адреса: 46020, м. Тернопіль, вул. Львівська, 11, к. 1414.

URL Інтернет-конференції: <http://www.konferenciaonline.org.ua/>

Секція 1. Інформаційні системи і технології

Ліннік І.О.

*Національний університет «Острозька академія», м. Острог
Кафедра документознавства та інформаційної діяльності, студентка групи Д-51*

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Проблема національно-культурної ідентичності української нації є болючою з огляду на стрімкий розвиток національних і культурних процесів у галузі інформаційних технологій та усіх сферах суспільного життя, певною мірою пов'язана з входженням України до європейського освітнього простору.

Питання ідентичності неодноразово досліджувалося багатьма авторами. Провідними роботами з цієї тематики є праці сучасних вчених: Е. Сміта, Н. Пелагеша, Ю. Хабермаса. Ґрунтовними працями з цієї тематики можна визначити дослідження М. Бердяєва, В. Котельникова, Г. Палія, а також праці зарубіжних авторів Е. Вільсона, П. Ситника, О. Шморгуна. Д. Тхоржевський зазначав, що виховання національної самосвідомості учнів – це невідкладне завдання загальноосвітньої школи. Питаннями виховання культурної ідентичності займався вчений Б. Біблер. Науковці Р. Додонов, П. Ситник та інші займалися аспектами національної самосвідомості.

Національна ідентичність спирається на свідомий вибір і залежить від раціонального усвідомлення особою чи нацією спільних історичних, політичних, громадянських цінностей та постійно перебуває у процесі формування.

Можна дати таке визначення поняттю національної ідентичності – усвідомлення особи та віднесення себе до певної нації та її системи цінностей (мови, релігії, етичних норм, культурної спадщини, історії, території та обов'язків, цілісного та позитивного уявлення про майбутнє України), яке формується на основі розуміння тієї соціальної реальності, в якій інші вже живуть. Це вираження найбільш точно і чітко розкриває зміст поняття. Звичайно, про національну ідентичність можна говорити і тоді, коли зникає

мова або інший важливий складник культурної ідентичності. Наприклад, українець який розмовляє російською мовою може мати сильне відчуття національної належності, але не знати мови і не бути членом культурної спільноти, при цьому він залишається українцем якому характерна національна ідентичність, хоча без усіх основних аспектів і рис національної ідентичності.

Не менш важливою є культурна ідентичність, яка уособлює самовідчуття людини всередині певної культури. Суспільство як соціально консолідований стійкий колектив людей, які визнають спільні цілі та інтереси, нерозривно пов'язане з культурою. Адже культура – це спосіб реалізації цілей та інтересів, основні технологічні та соціальні параметри яких визначені складною системою «соціальних конвенцій», досягнутих цим суспільством протягом багатьох поколінь інтегрованого співіснування.

Культурна ідентичність входить у поняття національної ідентичності. На думку Е. Гелнера, саме культурна ідентичність без національної ідентичності властива аграрним суспільствам [1, с. 85].

Якщо для культурної ідентичності основною цінністю є спільнота, що спирається на культуру, то для національної таку роль відіграє політична спільнота, яка прагне здобути суверенний статус або вже його здобула. Культурну ідентичність спільноти доречно розглядати як етап, котрий із необхідністю передуює творенню національної ідентичності.

Аналізуючи поняття національної та культурної ідентичності різних авторів можна дати таке визначення національно-культурній ідентичності української нації – віднесення особи до української нації та ототожнення себе з культурою та традиціями українців, що набувається в процесі індивідуального розвитку, та формує ціннісне ставлення особистості до себе, до інших та до суспільства.

Отже, проблема національно-культурної ідентичності української нації належить до тих, від вирішення яких значною мірою залежить успішне національне та культурне відродження України. Це зумовлюється, насамперед потребою сучасного суспільства в особистостях з високим рівнем культури,

розвинутою національною самосвідомістю та практичною готовністю людини до участі у розбудові незалежності нашої країни.

Механізми, за допомогою яких формується національна ідентичність, поза сумнівом мають психологічну природу. Проте самовизначення індивідів стосовно певної національної спільноти є внутрішнім відображенням і суб'єктивною трансформацією зовнішніх відносно свідомості людини чинників, що становлять у сукупності феномен ідентичності.

Основними чинниками, що впливають на формування національної та культурної ідентичності, є історична територія (або підпорядкування держави міжнародному праву – a state under international law), спільна мова і культура, єдиний економічний простір, релігія і спільні міфи та історична пам'ять, єдині закони і обов'язки для всіх членів та інші. Зв'язок твірних елементів національної ідентичності надзвичайно сильний, а тому заміна одного з них на новий робить необхідною потребу її значного, а за певних умов і суттєвого корегування, якщо не повної заміни.

Існує багато чинників які впливають на формування ідентичності українців – історична територія, спільна мова та культура, економічний простір, релігія, спільні міфи та історична пам'ять, єдині закони і обов'язки для всіх членів суспільства, а також інформаційні чинники.

Отже, в результаті дослідження було визначено поняття «національно-культурної ідентичності української нації», яке найбільш ґрунтовно та чітко відображає його суть, розглянуто основні чинники які впливають на формування ідентичності українців.

Перспективою наступних наукових досліджень в даному напрямку є аналіз інформаційних чинників у формуванні національно-культурної ідентичності української нації.

Література

1. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період [Текст] / О. Забужко. – К.: Факт, 2006.
2. Білий О. Воля до ідентичності (штрихи до історії реальної української держави після 1945 року) [Текст] / О. Білий // Політична думка. – 2000. – № 4. – 142 с.

3. Лозко Г. Ентропія культу життя в глобальну епоху [Текст] / Г. Лозко. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 370 с.
4. Попович М. Національна ідея і соціальні трансформації в Україні [Текст] / М. Попович. – К.: УЦДК, 2005. – 328 с.

Невіднича Н.М.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

Кафедра економічної теорії, студентка II курсу магістратури

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

Поява та масове розповсюдження Інтернету та зростання вагомості інформаційних технологій призвели до грандіозних змін у світі та в Україні зокрема. Змінилася модель управління бізнесом, відбулася глобальна інформатизація суспільства, змінилась поведінка споживача, з'явилися нові напрями в економіці такі як електронний бізнес та інтернет-аукціони.

Інформація яка відіграла і до цього часу важливу роль, стала одним з найбільш важливих ресурсів, і посіла місце поруч з традиційними матеріальними ресурсами. Обробка, накопичення, збір, передача, зберігання та аналіз інформації відбувається безпосередньо за допомогою інформаційних технологій. Тобто, за своєю суттю, інформаційні технології – це процес або сукупність процесів пов'язаних з інформацією. Через це саме інформаційні технології відіграють визначальну роль в становленні економіки нового типу або інформаційної економіки.

Інформаційні технології окреслюють довгий шлях розвитку від найпростіший предметів та пристроїв, таких як ручка, книга, друкарська машинка, телефон, до автоматизованих способів обробки інформації, таких як великі ЕОМ. Таким чином, сконцентруємо нашу увагу на більш пізніх етапах розвитку інформаційних технологій, тобто на нових інформаційних технологіях.

Етапи розвитку нових інформаційних технологій в Україні:

1-й етап (з середини 70-х рр.) – Пов'язаний з появою персональних комп'ютерів. Змінився підхід до створення інформаційних систем - орієнтація зміщується у бік індивідуального користувача для підтримки прийнятих ним рішень. Користувач зацікавлений у проведеній розробці, налагоджується контакт із розроблювачем, виникає порозуміння обох груп фахівців. На цьому етапі використовується як централізоване опрацювання даних, характерне для першого етапу, так і децентралізоване, що базується на розв'язанні локальних задач і роботі з локальними базами даних на робочому місці користувача [1].

2-й етап (з початку 90-х рр.) – Пов'язаний з поняттям аналізу стратегічних переваг у бізнесі і заснований на досягненнях телекомунікаційної технології розподіленої обробки інформації. Інформаційні системи мають своєю метою не просто збільшення ефективності опрацювання даних і допомога керівнику. Відповідні інформаційні технології повинні допомогти організації вистояти в конкурентній боротьбі й одержати перевагу [1].

3 етап (починаючи з 90-х рр. по теперішній час) Починається розвиток інтернет технологій, українська компанія «Технософт» під'єдналася до світової мережі Інтернет, тим самим даючи початок розвитку інтернету на теренах України. Починаючи з цього етапу, відбувається зростання інтернет користувачів, використання інтернету як засобу зв'язку та передачі даних, поява та швидкий розвиток соціальних мереж, з'являються нові напрямки в економіці, такі як електронний бізнес та інтернет-аукціони.

Розглядаючи реальний стан з впровадження інформаційних систем і технологій в Україні, слід зазначити, що досі запланованого фінансування робіт не було здійснено, внаслідок чого процеси використання інформаційних технологій істотно відстають. При цьому спостерігається така парадоксальна картина. Ще п'ять-сім років тому домінуючою була думка, що наше відставання від передових країн світу величезне. Вважалося, що наздогнати їх Україні зовсім неможливо. Але вже сьогодні можна стверджувати майже протилежне [2].

Україна накопичила значний потенціал в інформаційних технологіях. Її національною конкурентною перевагою є діяльність з їх розробки. Але Україна

як товаровиробник може бути витиснута з найбільш перспективних світових ринків через відсутність обґрунтованої державної політики. Розробка інформаційного суспільства в Україні має базуватися на узгодженості дій усіх гілок влади [3].

Отже, компанії, держава, громадські установи та кожний суб'єкт мають співпрацювати між собою, щоб надати доступ до нових інформаційних технологій на всіх рівнях суспільного життя. З кожним днем розвиток інформаційних технологій набуває все більшої вагомості, відбувається залучення не тільки багатьох фірм та компаній але і кожної людини окремо.

Література

1. Офіційний сайт “Новини інформаційних технологій українською мовою” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://it-tehnolog.com/statti/suchasni-informatsiyni-tehnologiyi/>.
2. Семеренко М.М., Студілко Л.М. Розвиток інформаційних технологій в економіці України / М.М. Семеренко, Л.М. Студілко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/ktn-semerenko-mm-studilko-lm-rozvitok-informatsiynih-tehnologiy-v-ekonomitsi-ukrayini/>.
3. Шкраб'юк Н.В. Перспективи розвитку інформаційних технологій в Україні / Н.В. Шкраб'юк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Informatica/68784.doc.htm.

Секція 2. Економічні науки

Бабчук Г.Г., магістр

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Чернівці

Науковий керівник: Машиця Г.П.

ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Постановка проблеми. Розвиток бізнесу, що супроводжується зростанням ролі міжнародної інтеграції в сфері економіки, висуває визначені вимоги до однаковості і прозорості застосованих у різних країнах принципів формування собівартості запасів.

Незважаючи на те, що всі національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку України (П(с)БО) значною мірою ґрунтуються на Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (МСБО), вони не тотожні, а значні зміни, внесені до чинних міжнародних стандартів Радою з МСБО останнім часом поглибили існуючі розбіжності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання обліку виробничих запасів висвітлені у працях відомих вітчизняних та зарубіжних учених – економістів: Бутинця Ф.Ф., Голова С.Ф., Жилкіна Л.В., Кужельника М.В., Лінника В.Г., Величка О., Зубілевича С., Ткаченка Н.М., Сопка В.В., Смоленюка, Рибалки О.М., Айткен-Девиса Р., Мартина Р., Белухи Н.Т., Бойла П. та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На сучасному етапі актуальним є вирішення проблеми уніфікації української системи обліку виробничих запасів з міжнародною системою бухгалтерського обліку. Для досягнення гармонії національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, перш за все, необхідно виявити ряд протиріч та розбіжностей, що виникають між ними.

Виклад основного матеріалу. Як правило, найбільшу питому вагу в структурі ресурсів підприємства займають виробничі запаси, порядок їх

придбання, утримання і вибуття регламентує П(с)БО № 9 «Запаси». Міжнародним аналогом П(с)БО № 9 є МСБО № 2 «Запаси». Отже, логічно виникає думка про гармонізацію П(с)БО № 9 та МСБО № 2.

Відповідно до П(с)БО 9 запаси – це активи, які:

- утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної діяльності підприємства;
- перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;
- утримуються для подальшого споживання під час виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, а також управління підприємством [1].

За МСБО 2 дане визначення має таке формулювання, запаси – це активи, які:

- а) утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу;
- б) перебувають у процесі виробництва для продажу або
- в) існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг [2].

Отже, можна зробити висновки, що дані визначення запасів є тотожними і не мають значних відмінностей.

У п. 1 МСБО № 2 зазначено, що даний стандарт не застосовний до:

- незавершеного виробництва за будівельними контрактами, включаючи прямо пов'язані з ними контракти з надання послуг;
- фінансових інструментів;
- біологічних активів, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю та сільськогосподарською продукцією на місці збирання врожаю [3]. Норми П(С)БО 9 розповсюджується тільки на запаси, облік яких ведеться на основі історичної (фактичної) собівартості, при цьому він не застосовується таких самих елементів як і МСБО № 2.

Для цілей бухгалтерського обліку за національними стандартами виробничі запаси класифікуються на такі групи:

- 1) сировина, основні та допоміжні матеріали, комплектуючі вироби;

- 2) незавершене виробництво у вигляді не закінчених обробкою і складанням деталей;
- 3) готова продукція, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам;
- 4) товарів у вигляді матеріальних цінностей, що утримуються з метою подальшого продажу;
- 5) малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються більше одного року або операційного циклу;
- 6) поточні біологічні активи, сільськогосподарська продукція і продукція лісового господарства після її первісного визнання.

У МСБО 2 не встановлює єдиної класифікації запасів на класи (групи) і не передбачає виділення в окрему групу малоцінних і швидкозношуваних предметів [4, с 192].

Спільними особливостями даних нормативних документів є те, що придбані або виготовлені виробничі запаси зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю, до якої входять всі витрати, що були понесені при їх купівлі або виготовленні, також запаси на дату складання балансу відображається за найменшою з двох оцінок: собівартість або чиста вартість реалізації.

Відмітимо, що собівартість за національними стандартами класифікують залежно від способу одержання запасів, наприклад при безоплатному одержанні – справедлива собівартість. За міжнародними положення виділяють основні три складові собівартості, а не її класифікацію, до яких відносять: витрати по придбанню товарів, витрати по переробці, інші витрати.

У П(С)БО 9 та МСБО № 2 зазначається, що запаси відображаються за чистою вартістю реалізації, якщо на дату балансу їх ціна знизилась або вони зіпсовані, застаріли, або іншим чином втратили первісно очікувану економічну вигоду.

У МСБО № 2 для визначення найменшої вартості між собівартістю та чистою вартістю застосовують наступні методи:

- 1) постатейний метод – вибирається найменше значення із балансової вартості і чистої вартості кожного з найменування запасів;
- 2) метод основних товарних груп – вибирається найменше значення із балансової вартості і чистої вартості по кожній групі запасів;
- 3) метод загального рівня запасів – вибирається найменше значення із балансової вартості і чистої вартості по загальній сумі запасів [3].

При їх вибутті можна визначити однакове використання таких методів як метод собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО), метод середньозваженої собівартості, метод ідентифікованої собівартості (специфічної ідентифікації).

Використання певного методу оцінки виробничих запасів при вибутті характеризує вибір системи обліку запасів. Згідно з МСФЗ для обліку виробничих запасів використовують дві системи:

- 1) постійна система (безперервна) – при застосуванні даної системи облік запасів ведеться на рахунках бухгалтерського обліку весь час, надходження, вибуття. В результаті цього на протязі всього звітного періоду можна на кожен дату визначається наявність видів запасів, їх надходження, вибуття, собівартість реалізованих запасів.

- 2) періодична система – надходження запасів обліковується на рахунку «Закупка товарів», «повернення і уцінка куплених товарів».

У вітчизняному обліку частіше використовується постійна система обліку, що вирізняється своєю трудомісткістю та потребою в постійному підрахунку запасів. Саме тому виникає потреба у застосуванні періодичної системи обліку виробничих запасів.

Висновки. Отже, в процесі проведеного дослідження було виявлено, що розбіжності у визначенні термінів запасів майже відсутні. Розгалужена класифікація виробничих запасів, що присутня в національних стандартах, є необхідною складовою їх обліку. Відмітимо, що як в міжнародній практиці, так й у вітчизняній використання постійної системи обліку дозволить збільшити контроль руху запасів та отримувати достовірну та повну інформацію в необхідний момент. При цьому не менш ефективним є використання періодичної системи обліку виробничих запасів.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" (з наступними змінами і доповненнями): Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" (з наступними змінами і доповненнями): Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2). Запаси IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_021.
4. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні : аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія / С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.
5. Айткен-Девис Р., Мартин Р. Конвергенція міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS) і американських стандартів бухгалтерського обліку (US GAAP) / Р. Айткен-Девис, Р. Мартин // Школа професійного бухгалтера. – 2006. – № 8. – С. 4-6.
6. Белуха Н.Т. Інтеграція бухгалтерської (фінансової звітності) комерційних організацій в країнах СНГ / Н.Т. Белуха // Світ бухг. обліку. – 1998. – № 6. – С. 28-31.
7. Бойл П. Міжнародне зближення стандартів бухгалтерського обліку й аудиту / П. Бойл // Школа професійного бухгалтера. – 2006. – № 2. – С. 3-5.
8. Величко О. Регулювання в сфері бухгалтерського обліку та аудиту в ЄС та перспективи адаптації законодавства України / О. Величко, С. Голов, С. Зубілевич та інші. – К., 2005. – 584 с.

¹Венгерук Н.П., канд. екон. наук; ²Климчук Т.О.

*Національний університет біоресурсів і природокористування, м. Київ
Кафедра обліку, аналізу та аудиту, ¹доцент, ²студентка*

ОБЛІК І ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ВИТРАТ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ

Аспекти організації та оплати праці є основою соціально-трудових відносин найманих працівників, роботодавців і держави, що впливають на

ефективність управління трудовими ресурсами. З одного боку, вона є основним джерелом грошових доходів найманих працівників, основою матеріального добробуту їхніх сімей, з іншого – суттєвою часткою витрат виробництва і водночас головним чинником забезпечення матеріальної зацікавленості працівників у досягненні високих кінцевих результатів праці. До того ж, заробітна плата є базою для нарахування єдиного соціального внеску до Пенсійного фонду і утримань податку з доходів фізичних осіб до бюджету. Тому питання, пов'язані із заробітною платою, є дуже важливими як для працівників, роботодавців так і для держави. Теоретичні, методологічні та економіко-організаційні проблеми обліку праці та її оплати завжди були предметом наукових досліджень провідних українських та зарубіжних вчених-економістів. Ці питання вивчали Бутинець Ф.Ф., Коблянська О.І., Ткаченко Н.М., Хом'як Р.Л., Голова С.Ф., Ивахненко С.В., Семененко О.Л. Ганін В.І., Гливенко В.В., Гурова К.Д., Живко З.Б., Завгородній А.Г., Лень В.С. та багато інших. Проте, і в економічній літературі, і в періодичних виданнях питання розрахунків з оплати праці, як правило, розглядаються окремо. Разом з тим, практика вимагає комплексного підходу до вирішення проблем.

Від організації обліку оплати праці залежить якість, справедливість, повнота і своєчасність розрахунків з робітниками з оплати праці. Здійснюючи удосконалення організації обліку оплати праці, підприємство має підходити до цього питання обґрунтовано, враховуючи доцільність, використовуючи результати наукових досліджень і передового досвіду.

Удосконалення організації оплати праці на підприємствах має будуватися на оптимізації тарифного регулювання заробітної плати, до якої належать: удосконалення тарифної системи шляхом встановлення співвідношень тарифних ставок залежно від рівня кваліфікації робітників; запровадження гнучких форм і систем оплати праці; розроблення внутрішньовиробничих тарифних умов оплати праці як чинників підвищення мотивувальної та стимулюючої ролі тарифних систем.

Важливим моментом в організації та стимулюванні праці на підприємстві є мотиваційні заходи, серед яких найбільш розповсюдженими для українських

підприємств є преміювання, доплати та надбавки. Тому дуже важливо в сучасних умовах передбачити на підприємствах такі системи матеріального й морального заохочення, так побудувати відносини в колективі, щоб психологічний клімат сприяв поліпшенню працездатності, підвищенню ефективності виробництва. Розробляючи положення про оплату праці та преміювання необхідно розширювати практику персоніфікації ставок і окладів найбільш кваліфікованим працівникам, орієнтованим на підвищення ефективності праці. До переліку факторів та критеріїв оцінювання умов преміювання слід включати рівень кваліфікації, ступінь відповідальності виконаної роботи, рівень професійної майстерності, ініціативності, стаж роботи та результати кваліфікаційної атестації робітників.

Аналіз нарахування, динаміки заробітної плати, а також факторів, що впливають на її реальну зміну, є важливим елементом в системі економічних показників кожного підприємства. На основі цієї інформації здійснюється контроль за виконанням робочого часу, впровадження прогресивних методів праці, дотримання раціонального співвідношення між ростом продуктивності праці та заробітної плати. Правильний облік оплати праці, розподіл її за сферами виробництва, а також своєчасний аналіз дають можливість виявити нові резерви в підвищенні оплати кожного працюючого.

Важливим напрямком вдосконалення обліку розрахунків з оплати праці є автоматизація облікового, аналітичного та контрольного процесу, яка дозволяє зменшити кількість помилок при обробці інформації, скоротити час на здійснення облікових, аналітичних та контрольних процедур, зменшити кількість ручних операцій. Дієвим засобом покращення обліку також можна вважати проведення на підприємстві внутрішнього аудиту розрахунків за виплатами працівникам.

Основним і визначальним елементом трудового процесу є працівник з його вмінням і кваліфікацією, відношенням до праці, потребами й можливостями їхнього задоволення. Заробітна плата повинна залежати безпосередньо від результатів праці й у той же час впливати на його показники, стимулювати розвиток виробництва, ефективність роботи, підвищення

кількісних і якісних результатів праці. Реформування оплати праці на основі кардинальної зміни принципів її організації в сформованій обстановці просто необхідне, оскільки це створить базу мотиваційного механізму підвищення трудової активності працівників. В сучасних умовах розвитку України правильний і дієвий облік витрат на оплату праці повинен стати не лише засобом дотримання вимог чинного законодавства, а й джерелом надійної інформації для подальшого контролю та управління витратами на оплату праці. Тому основна задача обліку і аудиту розрахунків підприємства по заробітній платі – знайти оптимальний рівень таких витрат, що забезпечував би і прибутковість підприємства і достатню мотивацію працівників.

Література

1. Системи обліку в Україні: трансформація до міжнародної практики / За ред. проф. М.П. Войнаренка. – К.: Наукова думка, 2010.
2. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України. Підручник для студ. вищ. навч. закл. екон. спец. – К.: А.С.К., 2011.

¹Венгерук Н.П., канд. екон. наук; ²Ятчук А.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування, м. Київ

Кафедра обліку, аналізу та аудиту, ¹доцент, ²студентка

ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ УКРАЇНИ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Здійснюючи виробничо-господарську діяльність, підприємства вступають в розрахункові взаємовідносини з іншими підприємствами, організаціями і особами. Дебіторська заборгованість являється одним із важливих факторів, які впливають на кінцеві результати діяльності підприємства. Як показує практика, у більшості вітчизняних підприємств, що у структурі оборотних активів мають високу частку дебіторської заборгованості, основні фінансово-економічні показники погіршуються. Тому, питання вивчення, правильного обліку та

управління дебіторською заборгованістю завжди є необхідним та актуальним як для окремого підприємства так і для економіки країни в цілому. Адже велика сума заборгованостей, які існують між українськими підприємствами призводить до відомої кризи неплатежів. Та, в свою чергу, призводить до гальмування розвитку ринків, на яких працюють дані підприємства, внаслідок недоотримання грошових коштів вчасно, які б підприємства могли вкладати у свій подальший розвиток.

Облікова інформація про дебіторську заборгованість у фінансовій звітності виступає засобом для проведення фінансового й економічного аналізу та оцінки показників діяльності підприємства. Значення такої інформації для внутрішніх і зовнішніх користувачів є досить вагомим, оскільки необхідна достовірна й систематизована інформація про стан платоспроможності покупців та замовників для того, щоб можна було достовірно оцінити господарську діяльність підприємства. Така інформація надасть можливість користувачам вирішити питання пов'язані із співпрацею з потенційним контрагентом. Тому її достовірне відображення у фінансовій звітності має важливе значення, оскільки сприяє підвищенню якості зібраної інформації, прозорості та достовірності даних щодо розрахункових операцій, пов'язаних з реалізацією готової продукції, товарів робіт та послуг.

Проблеми теорії і практики обліку та аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством досліджено в працях багатьох економістів. Значний внесок у вирішення цих проблем зробили вітчизняні дослідники: І.О. Бланк, М.Д. Білик, Ф.Ф. Бутинець, А.Д. Бутко, С.Ф. Голов, Л.В. Городянська, Р.О. Костирко, В.М. Костюченко, Г.О. Кравченко, С.А. Кузнєцова, Л.О. Лігоненко тощо. Проте, розвиток економіки вимагає постійного удосконалення як виробничих так і фінансових аспектів діяльності господарюючих суб'єктів. Оптимальне облікове забезпечення та ефективне управління дебіторською заборгованістю здатне підвищити рівень рентабельності та прибутковості підприємства.

Варто звернути увагу на те, що в балансі спостерігається невідповідність відображення довгострокової та короткострокової дебіторської заборгованості,

забезпеченої отриманими векселями. У II розділі балансу «Оборотні активи» відводиться окремий рядок для відображення отриманих короткострокових векселів (рядок 150), що, на нашу думку, гармонійно пов'язується з Планом рахунків. Тоді як у I розділі балансу «Необоротні активи» стаття «Довгострокова дебіторська заборгованість» містить як заборгованість за майно, що передано у фінансову оренду, так і довгострокові векселі отримані, що, на нашу думку, зменшує інформативність балансу та надає користувачам неповну інформацію про фінансовий стан підприємства.

Необхідно відмітити, що міжнародні стандарти не вимагають відображення дебіторської заборгованості в балансі за винятком резерву сумнівності, на відміну від існуючої в Україні методики.

У звіті про фінансові результати (форма №2) у статті «Інші операційні витрати» (рядок 090) відображаються відрахування на створення резерву сумнівних боргів і суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості відповідно до п. 11 П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [2].

Зміни в дебіторській заборгованості, пов'язані з операційною та інвестиційною діяльністю, відображаються у Звіті про рух грошових коштів у складі річної фінансової звітності підприємств, який складається за даними балансу та первинного обліку. Варто зазначити, що отримання активів шляхом фінансової оренди не знаходять свого відображення у звіті про рух грошових коштів.

Отже, питання дебіторської заборгованості є дуже важливим для функціонування будь-якого підприємства, особливо в сучасних українських умовах ведення бізнесу. Дебіторська заборгованість впливає на економічну діяльність будь-якого підприємства особливим чином: дебіторська заборгованість, яка протягом тривалого часу не повертається (отже, що до неї на підприємстві виникає сумнів, стосовно її повернення) перш за все погіршує фінансовий стан підприємства, тобто відбувається погіршення платоспроможності підприємства, внаслідок недоотримання (недостачі) грошових коштів. Крім усього зазначеного відбувається погіршення оборотності грошових коштів (швидкості обертання коштів). Внаслідок дії цих

факторів може збільшуватися кредиторська заборгованість підприємства перед своїми постачальниками (внаслідок недостатньої суми коштів). Погіршення платоспроможності підприємства ставить загрозу, що до банкрутства підприємства, чи у кращому разі, погіршення результатів діяльності (гальмування чи припинення розвитку).

Література

1. «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» / Закон України від 16.07.1999 №996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-1>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджений наказом Міністерством фінансів України від 8 жовтня 1999 № 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO10.aspx>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», затверджений наказом Міністерством фінансів України від 31 березня 1999 г. № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0398-99>.

УДК 657.1

Гізатулін М.Б., аспірант

ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», м. Київ

Кафедра бухгалтерського обліку, аспірант

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

В умовах формування ринкових відносин ефективно управляти складним економічним механізмом держави без сучасної економічної інформації, основну частину якої дає чітко налагоджена система бухгалтерського обліку, практично неможливо.

Приблизно наприкінці XV століття визначилась теорія бухгалтерського обліку, заснована на подвійному записі, який є одним з основних і сьогодні. Одна з перших друкованих книг з питань бухгалтерського обліку була написана видатним італійським математиком Лукою Пачолі (1445-1515), в розділі якої

«Трактат про рахунки і записи» було описано спосіб подвійного запису в бухгалтерії.

Активні ринкові перетворення сьогодні, необхідність реформування системи управління державними фінансами, потребують глибокого осмислення вже накопиченого досвіду, розгляду еволюційних процесів і стрибкоподібних кроків до впровадження реформ з удосконалення методів і принципів управління державними фінансами, а відтак і подальшого розвитку та вдосконалення системи бухгалтерського обліку і фінансової звітності в державному секторі України.

Також, на сучасному етапі міжнародної інтеграції у сфері економіки актуальною залишається проблема уніфікації бухгалтерського обліку. Відомо два основні підходи до вирішення цієї проблеми: гармонізація і стандартизація. Гармонізація обліку передбачає певну відповідність та злагодженість, дотримання принципів ведення бухгалтерського обліку і статистики, складання звітності групою країн чи їх об'єднанням, наприклад країнами ЄС, СНД. Гармонізація передбачає поєднання та взаємну відповідність законодавства країн щодо регулювання бухгалтерського обліку і статистики, існування в кожній країні своєї моделі організації обліку і системи стандартів. Головне завдання гармонізації полягає в тому, щоб вони суттєво не відрізнялись від аналогічних стандартів в інших країнах — членах співтовариства, тобто знаходились у гармонії один з одним.

У зв'язку з проголошенням Україною курсу на європейську інтеграцію Верховна Рада прийняла Закон України "Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу" від 18 березня 2004 р. № 1629-IV, який чітко визначає пріоритетні сфери адаптації законодавства України, зокрема з бухгалтерського обліку.

З розширенням інтеграційних процесів у розвитку світового господарства, популярності набуває ідея стандартизації бухгалтерського обліку. Стандартизація обліку і статистики передбачає встановлення єдиних норм і вимог щодо бухгалтерського обліку і статистики, застосування уніфікованого набору стандартів, що регулюють облікову подію та її відображення у звітності.

Стандартизація здійснюється в рамках уніфікації обліку на міжнародному рівні Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (International Accounting Standards Committee, IASC). Стандартизація обліку передбачає існування уніфікованого набору стандартів для будь-якої облікової ситуації в будь-якій країні, а тому відпадає потреба в розробці національних стандартів.

Питанням організації бухгалтерського обліку та її проблемам присвячена значна кількість праць як у вітчизняній, так і в світовій економічній науці. Дану тему досліджувало чимало вчених, зокрема Ф.Ф. Бутинець, В.Г. Швець, Н.Т. Білуха, В.С. Лень, Л.Г. Ловінська, С.В. Івахненко, Л.І. Лавріненко, Г.Г. Кірейцев та інші.

Бухгалтерський облік – це складний механізм, призначення якого забезпечувати надання інформації внутрішнім і зовнішнім користувачам з метою здійснення ефективного й оперативного управління як окремим суб'єктом державного сектору так і на рівні держави в сучасних умовах. Саме для цього бухгалтерський облік повинен вирішувати поставлені завдання, і відповідно, бути організований згідно вимог чинного законодавства та умов конкретного суб'єкта державного сектору. Без належної організації бухгалтерського обліку неможливо досягнути позитивних результатів, оскільки вона є одним з найвідповідальніших етапів функціонування суб'єктів державного сектору.

Враховуючи, що державний сектор – це складний і багатогранний механізм, питання державного регулювання організації бухгалтерського обліку в державному секторі завжди залишається актуальним. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється з метою: створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх суб'єктів державного сектору; удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності. На сьогодні в Україні розроблено та затверджено 19 національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, які регламентують питання бухгалтерського обліку та звітності суб'єктів державного сектору.

До проблем організації бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектору належали: виокремлення бухгалтерської служби в управлінській структурі суб'єкта державного сектору та організація облікового процесу.

Зазначені проблеми мають бути врегульовані в рамках реалізації Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки (далі – Стратегія), одним з основних завдань якої є створення уніфікованої організаційної системи бухгалтерських служб бюджетних установ та уніфікованої інформаційної облікової системи.

На виконання норм Бюджетного кодексу України та завдань Стратегії щодо створення та організації роботи бухгалтерських служб бюджетних установ у 2011 році було оновлено склад бюджетного законодавства через затвердження трьох нових нормативних актів: Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи (далі – Типове положення); Порядку погодження призначення на посаду та звільнення з посади головного бухгалтера бюджетної установи та Порядку проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень.

Відповідно до вимог Типового положення бухгалтерська служба утворюється як самостійний структурний підрозділ бюджетної установи. Залежно від обсягу, характеру та складності бухгалтерської роботи це може бути окремий департамент, управління, відділ, сектор або в бюджетній установі вводиться посада спеціаліста, на якого покладається виконання обов'язків бухгалтерської служби. Обов'язки бухгалтерської служби може виконувати централізована бухгалтерія бюджетної установи, якій підпорядковані інші бюджетні установи. Тобто, можна констатувати, що питання створення уніфікованої організаційної системи бухгалтерських служб бюджетних установ урегульоване на законодавчому рівні, тому дотримання вимог суб'єктами державного сектору вище визначених законодавчо-нормативних актів дозволяє реалізувати одне із завдань Стратегії щодо створення уніфікованої організаційної системи бухгалтерських служб бюджетних установ. Реалізація Стратегії в частині створення уніфікованої інформаційної облікової системи потребує прийняття відповідних управлінських рішень.

Література

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Закон України "Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу" від 18 березня 2004 р. № 1629-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки " Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 р. № 34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про затвердження Порядку погодження призначення на посаду та звільнення з посади головного бухгалтера бюджетної установи: наказ Міністерства фінансів України від 21.02.2011 № 214 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи: постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Про затвердження Порядку проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень: наказ Міністерства фінансів України від 01.12.2011 № 1537 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

¹Даценко А.В., канд. екон. наук, доцент; ²Король І.В.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця
Кафедра фінансового контролю та аналізу, ¹доцент, ²студентка

УПРАВЛІННЯ ВИДАТКАМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Видатки місцевих бюджетів відображають функції та завдання, що покладаються на місцеву владу. Вони відіграють важливу роль у задоволенні потреби соціально-економічного розвитку країни, оскільки саме через бюджетні видатки органи місцевого самоврядування повинні забезпечувати населення державними послугами, сприяти всебічному і гармонійному розвитку територій.

Існуюча система управління видатками місцевих бюджетів не забезпечує досягнення сталого розвитку окремих територій та держави загалом. З огляду

на це, актуальним є обґрунтування підходу до управління бюджетними видатками на місцевому рівні.

Проблема місцевих бюджетів розглядається вітчизняними вченими та практиками, такими як Г. Атаманчук, О. Василик, М. Крупка, О. Сунцова тощо.

Видатки бюджету – це кошти, спрямовані на виконання програм і заходів, передбачених відповідним бюджетом [1].

Управління місцевими фінансами – це формування, використання та розпорядження коштами місцевих бюджетів, що ґрунтується на знанні економічних законів розвитку суспільства, закономірностей розподілу ВВП і національного доходу між державою і суб'єктами господарювання, державою і населенням, між галузями економіки і територіями.

Формування бюджетних видатків розпочинається зі стадії планування, що відбувається за допомогою різних методів. На сьогодні доведено, що ефективне та цільове використання обмежених бюджетних ресурсів можливе завдяки програмно-цільовому методу, який передбачає планування та управління коштами бюджету в середньостроковій перспективі, спрямований на розроблення та виконання бюджетних програм та підпрограм, орієнтованих на кінцевий результат [2].

Одним з етапів програмно-цільового планування є стратегічне планування, що включає: визначення довго- та середньострокових цілей; відбір першочергових програм, виходячи з фінансових можливостей; прийняття програмних документів органів влади [3].

Ефективним інструментом для управління доходами та видатками бюджету є середньострокове планування, на якому базується бюджетний процес згідно зі встановленими пріоритетами, завданнями бюджетної політики та наявними ресурсами.

Середньострокове планування видаткової частини місцевого бюджету включає такі етапи:

1. Оцінка реальних ресурсів, які може мати місцевий бюджет на наступний рік та середньострокову перспективу.

2. Розробка кількох варіантів прогнозу ресурсів і визначення того, що найбільше відповідає макроекономічній ситуації в країні.

3. Визначення пріоритетів у видатковій політиці органу місцевого самоврядування на середньострокову перспективу.

4. Проведення оцінки існуючих бюджетних програм з метою виявлення неефективних програм за допомогою аналізу витрат.

5. Здійснення оптимізації бюджетних програм.

6. Розподіл бюджетних ресурсів на дві частини: перша – на продовження реалізації існуючих бюджетних програм, друга – на нові бюджетні програми.

7. Формування бюджетних програм та визначення обсягів видатків на плановий період та на середньострокову перспективу.

Після цього настає потреба в стратегічному управлінні соціально-економічним розвитком територій, яке повинно поступово подолати диспропорції між рівнями розвитку виробничої та соціальної інфраструктури. Для досягнення цієї мети необхідним є:

1. Сформувані нові підходи до системи управління.

2. Чітко розподілити повноваження і відповідальність з управління комунальним та державним майном, земельними ресурсами, фінансовими і матеріальними активами, акціями підприємств, між органами представницької та виконавчої влади, узгодження інтересів міської влади.

3. Співпраця органів місцевої влади, підприємців та населення в напрямі створення спільної політики в сферах, де найбільше перетинаються їх інтереси.

4. Консолідація зусиль територіальної громади та органів виконавчої влади в реформуванні провідних галузей економіки міста, модернізації ключових інфраструктурних об'єктів, реалізації перспективних інвестиційних проектів та єдиних підходів у бюджетній і податковій політиці, містобудуванні.

5. Використання можливостей міст для саморозвитку на основі наявних ресурсів, тобто ефективного використання потенціалу. Пріоритетами при цьому мають стати: активізація розвитку житлово-комунального господарства, розвиток освітньої галузі, раціональне використання коштів бюджету, випуск муніципальних облігацій, ефективне використання земельних ресурсів, покращання якості життя населення.

Таким чином можна стверджувати, що управління видатками місцевих бюджетів є довготривалим і складним процесом, що потребує скоординованих

дій учасників бюджетного процесу усіх рівнів. Управління бюджетними видатками відображає політику органів місцевої влади та в довгостроковій перспективі окреслює орієнтири щодо подальшого розвитку міста.

Література

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456–IV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Планування місцевих бюджетів на основі програмно-цільового методу: Навчальний посібник / [Під заг. ред. І.Ф. Щербини]; ІБСЕД, Проект "Зміцнення місцевої ініціативи", USAID. – К., 2011. – 108 с.
3. Місцеві фінанси / П.О. Омелянович, В.С. Левченко, О.В. Хістаєва, Д.В. Фірсов, О.О. Якубовська / МОНУ, Донец. нац. ун-т ек. і торгівлі ім. Т-Барановського. – Донецьк: Дон НУЕТ, 2011. – 252 с.

Дегтяренко В.І.

Національний авіаційний університет, м. Київ

Кафедра економічної кібернетики, ст. гр. КБ-410

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Іванченко Н.О.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Один з головних напрямків і способів державної інформаційної політики є забезпечення доступу громадян до інформації.

Базовим законом в сфері інформації є Закон України «Про інформацію». Він був прийнятий 1992 р., останні суттєві правки внесені – 2 березня 2014 р. Цей Закон регулює відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації [1].

Основні стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні:

– прискорення розробки та впровадження новітніх конкурентоспроможних інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

- забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні всебічно розвиненої особистості;
- розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція із світовою інфраструктурою;
- державна підтримка нових "електронних" секторів економіки;
- створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля;
- збереження культурної спадщини України шляхом її електронного документування;
- державна підтримка використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій засобами масової інформації;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами;
- досягнення ефективної участі всіх регіонів у процесах становлення інформаційного суспільства шляхом децентралізації та підтримки регіональних і місцевих ініціатив;
- захист інформаційних прав громадян, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу, підтримки демократичних інститутів та мінімізації ризику "інформаційної нерівності";
- вдосконалення законодавства з регулювання інформаційних відносин;
- покращення стану інформаційної безпеки в умовах використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій [2].

Виконання масштабного, багатогранного завдання потребує гармонійного поєднання зусиль держави, суспільства, профспілок, бізнесу та громадян щодо впровадження та виконання відповідних засад розвитку інформаційного суспільства в Україні.

Література

1. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-ХІІ в редакції від 02.03.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
2. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09. 01.2007 № 537-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.

Кушнірецька О.В., канд. екон. наук

Інститут регіональних досліджень НАН України, м. Львів

Відділ територіальних суспільних систем і просторового розвитку, науковий співробітник

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИЧНО-ІНФРАСТРУКТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Львівська область є регіоном із доволі добре розвиненою енергетичною інфраструктурою. Передумовою розвитку сучасної енергетичної інфраструктури Львівської області слугує її наявний енергетичний потенціал. Геологічні особливості Львівської області характеризуються наявністю в регіоні покладів паливно-енергетичних корисних копалин, що обумовлює функціонування в регіоні добувної та переробної промисловості (в регіоні видобувається кам'яне вугілля, нафта, природний газ). Зокрема, енергетичний сектор та енергетична інфраструктура Львівської області у загальнодержавному розрізі станом на 2011 р. характеризувалась наступними показниками: за обсягом випуску готового вугілля область посідає 4-те місце (1,3 млн. т. вугілля); Львівська область входить до числа 13-ти областей, в яких здійснюється видобуток природного газу та 9-ти регіонів, яких здійснюється видобуток нафти (частка області у загальнодержавному обсязі видобутку нафти сирової становила у 2011 році 4,7 %) [1]. У Львівській області функціонує Добротвірська ТЕС, існує розгалужена система електромереж, що уможлиблює не лише задоволення внутрішніх потреб в електроенергії, але й її експорт. Нафтопереробні потужності Львівщини здатні у повному обсязі забезпечити

потреби області у паливного-мастильних матеріалах. Енергетичний інфраструктурний потенціал області обумовлений також розташуванням на її території розгалуженої мережі регіональних розподільчих та міжнародних магістральних нафто- та газопроводів. На Львівщині існують можливості розвитку нетрадиційних та поновлюваних джерел енергії. Так, зокрема, потенціал вітроелектростанцій в Україні – 16 млн. кВт. год., в той час, як частка Прикарпатської зони у цьому обсязі становить 3 млн. кВт. год., а основна її частина – у Львівській області. Гідроенергетичний потенціал річок, що протікають територією Львівщини, становить 0,5 млрд. кВт. год. на рік.

Попри високий паливно-енергетичний потенціал, область залишається енергодефіцитною. Обладнання підприємств паливно-енергетичного комплексу Львівської області є фізично та морально застарілим та практично вичерпало свій технологічний ресурс, недостатні обсяги фінансування заходів модернізації ставлять під сумнів безперебійну роботу сектору. В електроенергетичному балансі України на Львівську область припадає доволі незначна частка з виробництва електроенергії (у 2011р. – 1,1%). Електроенергетичний баланс Львівської області є дефіцитним: у 2011 році виробляючи 2086,4 млн. кВт. год. електроенергії, область споживала 4577 млн. кВт. год. У 2012 р. на Львівську область припадає 2,4% загальнодержавного обсягу використання енергоресурсів, що позиціонує область за цим показником на 9-тисходинку серед регіонів України.

Підприємствами та організаціями Львівської області у 2012 р було використано 3612,1 тис. т паливно-енергетичних ресурсів в умовному обрахунку, а саме: котельно-пічного палива – 2447,4 тис. т у.п., теплоенергії – 2108,1 тис. Гкал, електроенергії – 2468,0 млн. кВт. год. Найбільшу частку у структурі використаних у 2012 р. енергетичних ресурсів складало котельно-пічне паливо (67,8%), на теплоенергію та електроенергію припадало 10,0 % та 22,2 % відповідно. Найбільшим споживачем паливно-енергетичних ресурсів у Львівській області залишається промисловість, на яку у загальному обсязі витрат у 2011 році припадало 70,9 %.

Підприємства енергетики, видобутку і розподілу палива та геотермальної енергії є лідерами в обласному розрізі за показниками викидів забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел забруднення. Так, у 2013 році на дані сектори виробничих та технологічних процесів по Львівській області припадало 119358 т викидів забруднюючих речовин, або 98,3% загального підсумку [2]. Зокрема, найбільшими забруднювачами атмосферного повітря у Львівській області є такі підприємства, як Добротвірська ТЕС (обсяг викидів за 2014 рік становив 41,4 тис. т, або 34,1 % від загального обсягу викидів в області), філія управління магістральних газопроводів «Львівтрансгаз», шахти ДП «Львіввугілля».

У зв'язку з існуванням чіткої залежності між обсягами виробництва та споживання енергоресурсів, енергоспоживання слід вважати одним із визначальних факторів конкурентоспроможності та стабільності економічного розвитку області. З метою зменшення енергоемності валового регіонального продукту стратегічно важливим та стимулюючими щодо зменшення впливу потенційних обмежуючих чинників регіонального розвитку Львівської області є реалізація стратегічних завдань підвищення енергоефективності та енергозбереження.

Варто зазначити, що Львівська область є піонером серед регіонів України у розробці стратегічних документів у сфері енергоефективності. Зокрема, у Львівській області з 2006 року діє перша в Україні Програма енергозбереження для населення. Як інструмент скорочення споживання викопного палива (зокрема, природного газу) та підвищення ефективності використання енергії програма передбачає видачу мешканцям області кредитів на впровадження енергозберігаючих заходів з відшкодуванням 15 % річних в національній валюті за кредитами, отриманими на заходи з енергозбереження та 20 % за кредитами, отриманими на заходи орієнтовані на використання альтернативних до газу джерел енергії. У Львівській області такі міста, як Львів, Новояворівськ, Кам'янка – Бузька, Бібрка, Самбір, Великі Мости, Жовква, Глиняни є серед 39 міст-підписантів Угоди мерів та долучаються, таким чином, до мережі енергоефективних міст Європи.

Перспективи розвитку енергетично – інфраструктурного потенціалу Львівської області слід пов'язувати із системою заходів:

1) інженерно-технічного характеру з метою економії витрат енергоресурсів та зниження втрат, що, у першу чергу, слід пов'язувати із енергозбереженням у споживачів та на об'єктах системи електро-, теплопостачання, опалення, вентиляції і кондиціонування повітря;

2) технологічного характеру з метою забезпечення проведення модернізації існуючих енергетичних об'єктів, добудови енергооб'єктів з високим ступенем готовності та планування нового електро-теплогенеруючого й мережного будівництва відповідно до стратегічних планів розбудови енергетичної системи та схем енергопостачання регіону;

3) інноваційного характеру з метою впровадження новітніх технологій залучення до енергетичного балансу Львівщини потенціалу вторинних енергетичних ресурсів, нетрадиційних і поновлюваних джерел енергії та забезпечення належного розвитку їх інфраструктури;

4) стратегічного характеру з метою створення регіональної управлінської вертикалі з енергопостачання та енергозбереження, налагодження системи енергоменеджменту, розробки регіональних енергетичних програм та запровадження прозорих форм звітності та контролю якості їх виконання;

5) кадрового характеру з метою збереження та розвитку кваліфікованого наукового-виробничого потенціалу, спроможного забезпечити проектування, будівництво, монтаж, експлуатацію та ремонт енергетичних об'єктів Львівщини.

Література

1. Потенціал Львівщини в Україні: [стат. довідник] / Державна служба статистики України. Головне управління статистики у Львівській області. – Львів, 2012. – 39 с.
2. Викиди забруднюючих речовин та парникових газів у атмосферу від стаціонарних джерел забруднення у Львівській області у 2013 році: [експрес-випуск] / Державна служба статистики України. Головне управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lv.ukrstat.gov.ua>.

Ливада В.М.

Національний авіаційний університет, м. Київ

Кафедра економічної кібернетики, студентка

КУРС ГРИВНІ, ДОЛАРА ТА ЄВРО В УКРАЇНІ ЗА ОЦІНКАМИ ЕКСПЕРТІВ

14 березня 2014 р. безготівковий долар подорожчав ще на 10 копійок - до 9,95 грн./\$. "На котирування впливають референдум у Криму і загальна ситуація. Тобто як інформаційний фон в цілому, так і рішення МВФ і США з фінансування України зокрема", – сказав голова правління Ощадбанку Сергій Подрезов.

Ці ж питання опиняться в центрі уваги валютників протягом усього тижня. І поки прогнози не дуже оптимістичні. "Переговори з МВФ йдуть, хоча і не дуже просто як через бюджетні проблеми, так і через ситуацію на півдні. Думаю, що курс буде коливатися в районі 10 грн./\$. Навіть якщо Росія відбере у нас Крим", – сказав нам керуючий партнер ІК Capital Times Ерік Найман.

У разі утримання безготівкового курсу на рівні 10 грн/\$ вартість готівкового долара буде біля 10,3-10,5 грн./\$ [1].

Фінансисти вважають, що зіграти на здешевлення долара на цьому тижні зможе тільки одна новина про досягнення домовленості з МВФ щодо фінансування України. "Тоді курс може відкотитися відразу до 9-9,5 грн./\$", – висловлюється директор центру роздрібного бізнесу банку "Фінанси та Кредит" Олексій Руднев. Але чи буде таке рішення, експерти поки прогнозувати не беруться.

Погіршити ж настрої валютників можуть дані про втрати українських банків від згорання діяльності на півострові: НБУ оцінив активи наших банків в Криму в 20-22 млрд. грн. Значна частка цієї суми – це кредити, які, за зізнаннями фінансистів, в березні гасилися дуже погано.

Звичайно, банкіри намагаються мінімізувати свої втрати, але вдається це не завжди. "Ми, наприклад, згорнули всю діяльність в Криму майже під нуль

після інформації про націоналізацію. У стислі терміни вивезли з АРК платіжні термінали та готівку. Залишилися активи, але швидко вирішити їх долю не вийде", – резюмував співвласник банку "Нацкредіт" Андрій Оністрат [1].

19 березня 2014 р. на міжбанківському валютному ринку України торги по долару США відкрилися наступними котируваннями – 10,1000/10,5000, до 12:00 збузився спред 10,1100/10,3000. До закриття торгів цінові рівні знизилися 10,0500/10,1500.

На міжнародному валютному ринку ціни на валютну пару євро-долар змінювалися в діапазоні 1,3890/1,3940. Ринок євро-гривня відкрився наступними індикативними котируваннями – 14,0470/14,6055, до 12:00 ціни концентрувалися в діапазоні 14,0640/14,3325. До закриття торгів цінові показники по EUR/UAH пішли вниз 13,9695/14,1125 [2].

Література

1. Эксперты спрогнозировали курс доллара не менее 10 гривен [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.svdevelopment.com/ru/news/mainnews/itm/76777/>.
2. Прогноз курса доллара в Украине, курс гривны и евро 2014 – НБУ удивляет жителей страны [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://kvedomosti.com/4162-prognoz-kursa-dollar-a-v-ukraine-kurs-grivny-i-evro-2014-nbu-udivlyaet-zhiteley-strany.html>.

Максюта В.В.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава

Кафедра управління персоналом та економіки праці, асистент

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ, ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК, ЩО ВИЗНАЧАЄ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС ГАЛУЗІ

Проблема підвищення продуктивності праці в торгівлі посідає важливе місце в економіці країни. На сучасному етапі господарювання зростання продуктивності праці в роздрібній торгівлі сприяє подоланню кризового стану в галузі, нарощуванню товарообігу продукції, забезпеченню

конкурентоспроможності та рентабельності підприємств, тому дослідження в даному напрямку є актуальними.

Науково-технічний прогрес - це безперервний процес впровадження нової техніки і технології, організації виробництва і праці на основі досягнень наукових знань. Безпосереднім результатом НТП є інновації або нововведення. Це зміни техніки і технології, в яких реалізуються наукові знання [2].

За умов ринкового господарювання в торгівлі більшість фахівців працює на малих та середніх підприємствах, де додаткова кількість працівників в магазинах не завжди економічно доцільна. Сучасні фахівці мають знати експлуатацію та технічні можливості приладів, машин та устаткування сприяють підвищенню ефективності трудових процесів.

Сучасне технічне забезпечення в торгівлі досягло такого рівня, що фахівець не може не знати експлуатаційні та технічні можливості приладів, машин і устаткування, що сприяють підвищенню ефективності технологічних, трудових та управлінських процесів [1].

До найважливіших напрямків науково-технічного прогресу в торгівлі можуть бути віднесені: вдосконалення діючої торгової мережі та будівництво сучасних підприємств торгівлі; індустріалізація будівництва підприємств торгівлі; механізація і автоматизація трудомістких робіт; широке застосування пакетних і контейнерних систем вантажний переробки товарних потоків; електронізація торгових операцій; впровадження прогресивних технологій торговельного обслуговування; автоматизація контрольно-касових операцій та впровадження магазинних пластикових карток при розрахункових операціях; автоматизація процесів продажу товарів; автоматизація процесів холодильної обробки продуктів [4].

Прискорення НТП на підприємстві можливе тільки на основі його матеріалізації. Напрямами матеріалізації НТП на підприємстві можуть бути: впровадження нової техніки і технології; вдосконалення організації виробництва і праці; вдосконалення нормативної бази; модернізація машин та обладнання; впровадження системи управління якістю продукції; випуск нової продукції; впровадження рацпропозицій і винаходів та ін. [3].

Науково-технічний прогрес докорінно змінює характер праці на торговельних підприємствах. Так, важка фізична праця все більшою мірою замінюється розумовою працею, що вимагає спеціальної підготовки і напруги психічного стану. В зв'язку з цим важливе значення набуває проблема вивчення гігієни розумової праці, процесів втоми.

Проведене дослідження продуктивності праці в роздрібній торгівлі, свідчить, що продуктивність праці є основним чинником, що визначає науково-технічний прогрес галузі.

Література

1. Научно-технический прогресс и его влияние на развитие торговли [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.znaytovar.ru/new2908.html>.
2. Прогнозирование научно-технического прогресса. Сущность и периодизация НТП, концепция его прогнозирования. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://prognoz.org/lib/prognozirovanie-nauchno-tekhnicheskogo-progressa>.
3. Эффекты НТП [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.hanadeeva.ru/biblioteka/knigi_economika/Cergeev/effecti_NTP/index.html.
4. Научно-технического прогресс в торговли [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://mestospb.ru/nauchno_tehnicheskogo_progress_v_torgovli.html.

Румянцева С.С.

Кримський економічний інститут ДВНЗ "КНЕУ ім. В. Гетьмана", м. Сімферополь

Кафедра обліку і аудиту, студентка

АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» визначає запаси як активи, які:

- утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності;
- перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;

- утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг;
- управління підприємством [2].

Мета аудиту виробничих запасів на підприємстві полягає у встановленні достовірності й повноти відображення в бухгалтерському обліку та звітності всіх господарських фактів відносно залишків і руху виробничих запасів.

Джерелами інформації для проведення аудиту запасів на підприємстві виступають:

1. Первинні документи: доручення, прибутковий ордер, акт про прийняття матеріалів, накладна-вимога, товарно-транспортна накладна.
2. Облікові реєстри: картка обліку матеріалів, відомість обліку залишків матеріалів на складах, інвентаризаційна відомість, лімітно-збірна картка.
3. Звітність підприємства: баланс (звіт про фінансовий стан).

Перед проведенням аудиторської перевірки необхідно скласти на ряду з планом аудиту методичку проведення майбутньої перевірки в якій мають бути визначені всі контрольні точки процесу аудиту.

На попередньому етапі аудитор вивчає загальний стан підприємства. Після чого складає план, програму і стратегію аудиту.

У плані аудиту повинні бути висвітлені основні напрямки подальшої перевірки. План розробляється таким чином, щоб у ньому визначався час проведення кожної конкретної аудиторської процедури.

Програма аудиту є розвитком загального плану аудиту та являє собою детальний перелік змісту аудиторських процедур, необхідних для практичної реалізації плану аудиту.

Під час аудиторської перевірки важливим завданням є визначення аудиторського ризику.

Ризик аудиту полягає у тому, що аудитор може висловити неадекватну думку у випадках, коли в документах бухгалтерської звітності існують суттєві перекручення, інакше кажучи, за неправильно підготовленою звітністю буде зроблено аудиторський висновок без зауважень [1].

Аудиторський ризик знаходиться за формулою:

$$AP = BP \times PK \times PH,$$

де BP – власний ризик;

PK – ризик контролю;

PH – ризик невиявлення.

Для визначення власного ризику та ризику контролю на підприємстві, який пов'язаний з його функціонуванням і який не залежить від кваліфікації і майстерності аудитора, необхідно проаналізувати зовнішні обставини, фактори, які склалися в державі, регіоні і які впливають на підприємство, і внутрішні фактори, які склалися і діють всередині підприємства. Для цього аудитор повинен скласти ряд питань чи тестів, які допомагають у детальному розкритті діяльності підприємства.

Для оцінки ризику не виявлення необхідно користуються інформацією, яка наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Взаємозв'язок між компонентами аудиторського ризику

Показники		Рівень ризику контролю		
		Високий	Середній	Низький
		При цьому рівень ризику не виявлення буде складати:		
Рівень власного ризику:	Високий	Дуже низький	Нижче середнього	Середній
	Середній	Нижче середнього	Середній	Вище середнього
	Низький	Середній	Вище середнього	Найвищий

За цією таблицею співвідносять власний ризик і ризик контролю, визначаючи ризик не виявлення.

При проведенні аудиту виробничих запасів треба виділити найбільш поширені помилки, з якими зіткнеться аудитор. Для цих цілей зіставляється класифікатор помилок та порушень (табл. 2).

В ході аудиторської перевірки аудитор повинен ретельно перевіряти всі документи, операції, які проводились підприємством.

Таблиця 2

Класифікатор помилок та порушень при аудиті товарних операцій

№	Вид порушення	Законодавчий акт	Санкції
1	Виготовлення або реалізація продукції, запасів, що не відповідає вимогам нормативних документів	Пп. 2 п. 1 ст. 23, ЗУ "Про захист прав споживачів"	50% вартості партії товару, виконаної роботи, але не менше 10 нмдг
2	Реалізація продукції, запасів, забороненої відповідним органом для виготовлення та реалізації	Пп. 5 п. 1 ст. 23, ЗУ "Про захист прав споживачів"	50% вартості партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше 100 нмдг
3	Відсутність необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про продукцію, запаси	Пп. 7 п. 1 ст. 23, ЗУ "Про захист прав споживачів"	30% вартості партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше 5 нмдг
4	Неправильне оформлення первинних документів з обліку виробничих запасів та їх неправильне застосування	"Кодекс України про адміністративні правопорушення" стаття 164-2	Накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян
5	Невиділення в первинних документах ПДВ, відсутність податкових накладних	"Кодекс України про адміністративні правопорушення" стаття 163-1	Накладення штрафу від п'яти до п'ятнадцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян

На заключній стадії проводиться перевірка якості аудиторських процедур та документування результатів аудиту, аналіз документів та підготовка аудиторського звіту, складання та підписання акта виконання аудиторських робіт, складаються висновки.

Література

1. МСА 400 "Оцінка ризику та внутрішній контроль".
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" / Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 (зі змінами та доповненнями). – Офіц. вид. – К.: Офіційний вісник України, 1999, № 44. – С. 236, код акту 12490/1999.

Слесарь І.О.

Національний авіаційний університет, м. Київ

Кафедра економічної кібернетики, студент

УМОВИ І ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

За умов глобалізації світової економіки найважливішим фактором розвитку вітчизняних підприємств є наявність високоефективної інноваційної системи, спроможної забезпечити комерціалізацію інноваційних ідей, формування високої інноваційної культури та підвищення соціальної відповідальності. Для формування такої системи необхідно враховувати всі умови й мобілізувати внутрішні джерела стимулювання інноваційної активності. Крім того, необхідно вирішувати низку проблем, які притаманні всім країнам з перехідною економікою і які гальмують інноваційний розвиток. У вирішенні проблем не завжди допомагає зарубіжний досвід, а власний досвід поки що не дає бажаних результатів. Тому маємо відчутну невідповідність між об'єктивною необхідністю інноваційного прогресу та низькою інноваційною сприятливістю вітчизняної економіки, наслідком якої є повільна комерціалізація інноваційних ідей. Ця основна суперечність стає предметом обговорення серед теоретиків і практиків, які пропонують різні механізми сприяння інноваціям, але переважно, на макрорівні та регіональному рівні.

У центрі інноваційних процесів завжди є людина, яка одночасно є носієм інноваційних ідей, організатором процесів і реалізатором інновацій. Отже, головна увага повинна звертатися на людський капітал, оскільки і механізми реалізації інноваційних ідей, системи і стратегії - все залежить переважно від людини і тому людський фактор в економічно-соціальной системі сьогодні домінує.

Для появи інновацій, крім зовнішніх факторів потрібні по-перше, знання, які дають змогу продукувати новачії: продуктові, технологічні, організаційні, соціальні. По-друге, ступінь творчості людини, її здатність пропонувати нові

ідеї, тобто фактор креативності, який з плином часу може себе вичерпувати. По-третє, це добра воля людини, її прагнення до нововведень, спонука, яка має характер мотивації.

Наявність всіх трьох складових є обов'язковою умовою інноваційної активності будь-якої організації, яка є сукупністю людей, тобто активним інтелектуальним ресурсом.

Теоретичний аспект цієї проблеми жваво обговорюється в наукових публікаціях, де зазначається, зокрема, що останнім часом навіть спеціалізовані знання все частіше стають ресурсом з коротким життєвим циклом через підвищення темпів знань, які притаманні сучасній глобальній економіці. Для успішного здійснення інноваційного процесу підприємства все частіше залежать від компліментарних знань і ноу-хау, створених за межами цих підприємств.

Сучасна динаміка інноваційного розвитку вітчизняних підприємств має негативні симптоми, які засвідчують тенденцію зменшення інноваційного характеру їхньої діяльності. Цей факт породжує ще одну важливу проблему - зменшення попиту на висококваліфіковану робочу силу, що, відповідно, також руйнує розвиток потреби у нагромадженні знань.

Інноваційний розвиток вітчизняної економіки можливий за умови підтримки інноваційних процесів та активізації інноваційного характеру підприємницької діяльності. Домінує в моделі економічного розвитку вітчизняних підприємств система інноваційних процесів, інтелектуального капіталу та нова якість людських ресурсів, сформована під впливом інноваційної культури. Інноваційний поступ стане успішним, якщо всі перелічені складові будуть взаємопов'язані в єдиному інноваційному ланцюжку спільною ідеєю і рівнозначно поціновані.

Література

1. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 19-20. – С. 166 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.

2. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article;jsessionid=526491E20C659BE3929D50228D66B8B2?art_id=47920&cat_id=46017/. – Заголовок з екрану.

3. Стреліна О.М. Інноваційний розвиток економіки України: проблеми та перспективи / О.М. Стреліна // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2166>.

Торба А.В., Шендеровська А.С., студенти групи ОМА-52

Національний університет державної податкової служби України, м. Ірпінь

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Фондовий ринок є потужним механізмом мобілізації, розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів, сприяти акумулюванню інвестиційних капіталів у виробничу та соціальну сфери. Відтак, становлення ефективного та дієвого фондового ринку є важливим етапом оздоровлення економіки України.

Дослідженню проблем фондового ринку приділяли увагу багато вчених, зокрема О. Корнійчук, В. Мінькова, Р. Перепелиця, А. Сухорукова та інші.

На сьогодні фондовий ринок знаходиться у постійному розвитку, разом зі зростанням світової економіки. Оскільки його поява була пов'язана з потребами товарного виробництва – розвиток фондового ринку став важливою умовою прогресу економіки всіх країн.

Аналіз фондового ринку України свідчить, що за 20 років розвитку він не став джерелом залучення інвестицій, а є лише засобом, за допомогою якого власники ефективно виходять із колишнього бізнесу, продаючи його зовнішнім інвесторам, рефінансують борги і створюють інструменти для укладення угод злиття та поглинання компаній [1].

Не дивлячись на це, зусиллями Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку і Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку активно розвивається нормативно-правова база, не припиняється розвиток

інфраструктури, запроваджено системи моніторингу та розкриття інформації, вдосконалено систему захисту прав інвесторів, підвищується рівень знань населення щодо роботи фондового ринку.

Європейська Бізнес Асоціація з 25 листопада по 12 грудня 2013 року провела 22-гу хвилю трекінгового дослідження інвестиційного клімату в Україні. В ході якого було встановлено, що підготовка до підписання Україною Угоди про Асоціацію з ЄС спричинили зріст індексу інвестиційної привабливості у 3-му кварталі 2013 року до 2.39 після майже дворічних стабільно низьких експертних оцінок. Те, що ці очікування бізнесу не справдилися, призвело до суттєвого падіння індексу у 4-му кварталі до найнижчого рівня за всю історію його вимірювання – до 1,81 [2]. Очікування на перший квартал 2014 року є також негативними, експерти вважають, що інвестиційний клімат в Україні буде й далі погіршуватися. Основними перешкодами для вдалого розміщення інвестицій є складна політична ситуація, відсутність зрушень у реформуванні судової системи, корупція та валютне регулювання, оцінка якого за останні роки зазнала суттєвого регресу.

Для вирішення проблемних питань і стимулювання подальшого розвитку ринку Національною комісією фондового ринку було розроблено проект розвитку фондового ринку на 2011-2015 роки. Метою даної програми є підвищення захисту прав інвесторів та формування конкурентоспроможного національного фондового ринку на основі поступового зменшення спекулятивної складової ринку з одночасним зростанням інвестиційно-спрямованого сегменту в умовах фінансової глобалізації [3].

Подальший його ефективний розвиток насамперед потребує: підвищення конкурентоспроможності шляхом розбудови інфраструктури фондового ринку, універсалізації діяльності фінансових установ, перетворення їх у стійкі, конкурентно- та інвестиційно спроможні інституції; удосконалення інфраструктури фондового ринку шляхом оптимізації структури Національної депозитарної системи та функцій її прямих учасників і створення ефективної системи організованих ринків.

Література

1. Гриценко Л.Л. Проблеми розвитку фондового ринку України в умовах фінансової глобалізації / Л.Л. Гриценко // Механізм регулювання економіки. – 2010. – № 2. – С. 45-51.
2. Аналіз індексу інвестиційної привабливості в Україні, за дослідженням ЄБА 2008-2013 (IV квартал) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://infolight.org.ua>.
3. Проект програми розвитку фондового ринку України на 2011-2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ssmsc.gov.ua.

Чміль Ю.Р., магістр

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ МАТЕРІАЛЬНИХ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

В процесі діяльності установ та організацій державного сектору матеріальні необоротні активи відіграють важливу роль, адже вони забезпечують їхнє безперебійне функціонування та становлять суттєву частку їхнього майна.

Матеріальними необоротними активами бюджетних установ є матеріальні активи, які утримуються установою, організацією для використання їх у своєму виробництві або у діяльності з метою задоволення власних потреб установи, або здавання в оренду іншим особам, термін їхньої корисної експлуатації (використання) повинен бути більше одного року. Ці активи складаються з двох груп, а саме з груп основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, які у свою чергу поділяються ще на підгрупи.

З метою достовірного та правдивого відображення операцій з обліку матеріальних необоротних активів у бюджетних установах необхідно запровадити заходи щодо удосконалення цього обліку на законодавчому рівні. Основними такими заходами є наступні.

Ведення обліку необоротних матеріальних активів у гривнях з копійками, тобто не потрібно списувати копійки на видатки установи, як це робиться зараз.

Включення до первісної вартості матеріальних необоротних активів витрат, які пов'язані:

- 1) з найманням транспорту для перевезення активів;
- 2) зі сплатою сум податку на додану вартість при отриманні (купівлі) необоротних активів;
- 3) зі сплатою податків та зборів, інших послуг при придбанні матеріальних необоротних активів;
- 4) з проведенням робіт щодо встановлення структурованої кабельної системи, налаштування локальної обчислювальної мережі тощо, а також витратні матеріали (кабельні лотки, монтажні панелі, розетки, коректори тощо), що використані при проведенні таких робіт.

Необхідно збільшувати вартість матеріальних необоротних активів на величину витрат, які пов'язані з проведенням поточного та капітального ремонтів. Витрати на їх проведення не повинні відноситися на фактичні видатки за відповідними кодами економічної класифікації видатків бюджету, як це робиться зараз.

З метою контролю та удосконалення аналітичного і синтетичного обліку операцій із оприбуткування матеріальних необоротних активів та відображення їх в обліку на субрахунку 401 „Фонд у необоротних активах за їх видами”, необхідно окремо виділити інформацію про кожен його складову. Тобто, під час відображення в обліку використовувати субрахунки другого порядку, наприклад, 401.1 „Фонд у основних засобах” та 401.2 „Фонд у інших необоротних матеріальних активах”. Можливий також їхній поділ залежно від джерела надходження (купівля, безоплатне отримання).

Також, необхідно вдосконалити первинний облік операцій з надходження, переміщення та вибуття (списання чи ліквідації) матеріальних необоротних активів відповідно до потреб кожної сфери державного сектору з метою надання користувачам повної та достовірної інформації. Адже, в первинних документах присутні реквізити, які не заповнюються тому, що є застарілими або їх просто неможливо застосувати до конкретної установи чи об'єкту обліку. Також, необхідно розширити перелік реквізитів, які могли б

надати користувачам більш детальну, тобто розширену інформацію, яка могла б суттєво вплинути на їхні рішення, що приймаються на основі цієї інформації.

Отже, на сьогоднішній день в Україні відбувається реформування бухгалтерського обліку в бюджетних установах відповідно до Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів від 16.01.2007 р. № 34. Ці зміни позитивно вплинули на ведення обліку щодо матеріальних необоротних активів, адже відбулися перші кроки щодо удосконалення методології та переходу на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку і звітності в державному секторі.

Література

1. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2013 р. № 611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.
2. Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2013 р. № 611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.
3. Практичний журнал „Баланс-Бюджет” № 50 (464) від 16 грудня 2013 року.

Секція 3. Технічні науки

УДК 621.307.13

Божко К.М.*НТУУ «Київський політехнічний інститут», м. Київ**Кафедра наукових, аналітичних та екологічних приладів і систем, старший викладач***ІМІТАТОР СОНЦЯ ДЛЯ ПОТУЖНИХ СОНЯЧНИХ БАТАРЕЙ**

При вимірюванні експлуатаційних характеристик потужних сонячних батарей (СБ) виникає потреба їх освітлення штучним джерелом. Сучасні монокристалічні кремнієві СБ мають потужність до 300 Вт із розмірами 1000×2000 мм. Для їх освітлення необхідне створення світлового потоку, який відповідає стандарту AM1.5. При цьому необхідні джерела потужністю 10 кВт і більше. Галогенно-вольфрамова лампа розжарення є джерелом, спектр випромінювання якого наближений до сонячного. Доступність цих ламп та прожекторів для них дозволяє проектувати та виготовляти бюджетні імітатори Сонця із задовільними характеристиками.

Нами спроектовано та виготовлено імітатор Сонця із розподіленим світловим полем на основі 21 прожектору типу PG 500 (рис. 1) під лампи типу GW-500 з цоколем 118 мм R7S та потужністю 500 Вт кожна.



Рис. 1. Прожектор типу PG 500

Використання 500 Вт – прожекторів надає можливість створити більш рівномірне світлове поле на всій площі освітлення, ніж за умови використання прожекторів потужністю 1 кВт або 1,5 кВт. Живлення імітатора здійснюється від мережі 220 В, 50 Гц. Світловий потік кожної лампи дорівнює 7200 лм. Загальний світловий потік імітатора дорівнює 151200 лм. На відстані 0,26 м площа освітлення дорівнює 2,3 м², що забезпечує вимірювання вольт-амперної характеристики СБ з максимальною потужністю 300 Вт та максимальними розмірами 1000×2000 мм. Схему розташування прожекторів в конструкції імітатора наведено на рис. 2.

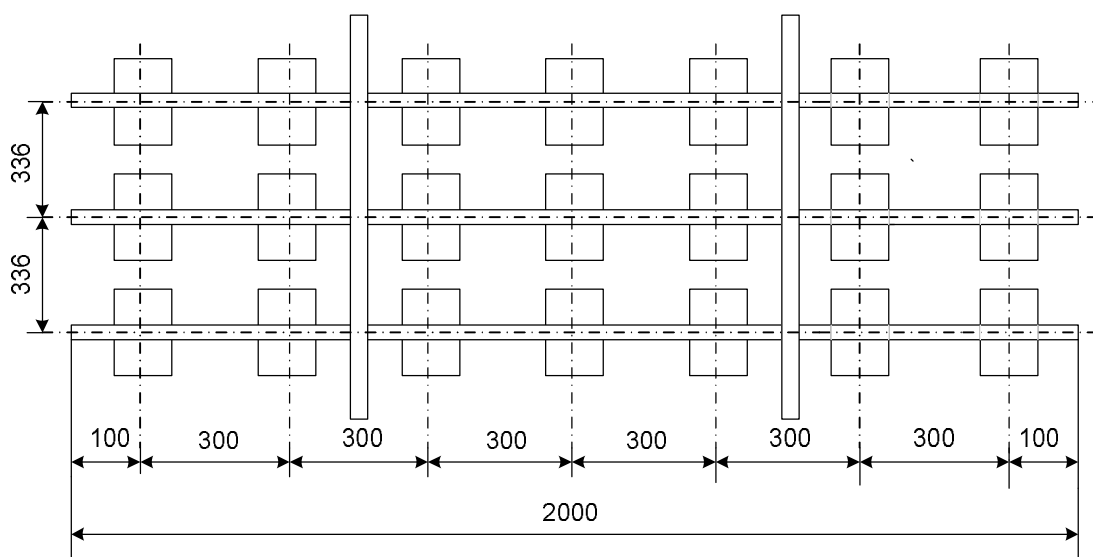


Рис. 2. Конструкція імітатора Сонця на прожекторах PG 500

Імітатор було випробувано на СБ потужністю 30 Вт (монокристалічний кремній) та 60 Вт (полікристалічний кремній) в режимі вимірювання напруги холостого ходу та струму короткого замикання. За результатами вимірювання обидві батареї показали відповідність паспортним даним. Наступними дослідженнями мають бути вимірювання вольт-амперних характеристик СБ при різних відстанях від імітатора.

Гулаков С.В., д-р техн. наук, професор; Бурлака В.В., канд. техн. наук, доцент;

Харланов О.В., аспірант

Приазовський державний технічний університет, г. Маріуполь

ИССЛЕДОВАНИЕ ПРИЧИН РАЗБРЫЗГИВАНИЯ МЕТАЛЛА ПРИ СВАРКЕ В СРЕДЕ CO₂

При сварке в среде углекислого остро стоит проблема разбрызгивания металла. Разбрызгивание происходит по ряду причин, природа которых не всегда полностью изучена.

Исследуя процесс сварки было установлено, что дуга, горящая между каплей и поверхностью металла, вызывает деформации поверхности капли. Это так же оказывает влияние на условия отрыва капли от торца электрода. Дуга давит на каплю и в области активного пятна она деформируется. В этом месте появляется небольшое углубление (воронка) при захлопывании которой внутри капли может образоваться газовый пузырь.

На пузырь действует выталкивающая сила, которая перемещает его в верхнюю часть капли. В результате этого воздействия газовый пузырь перемещается в верхнюю часть капли, к границе раздела фаз, и распределится по нижней поверхности торца электрода.

Установлено, что наличие газового пузыря вызывает искажение силовых линий тока и увеличения его плотности в области перехода от электрода к капле. Из-за этого возникают электромагнитные силы, которые стремятся разорвать кольцевую перегородку и оторвать каплю от электрода. Кроме того, данное явление вызывает перегрев материала и взрыв перемычки. Получается разбрызгивание металла в процессе сварки.

Можно предположить влияние полярности питания дуги на условия насыщения капли газом. На прямой полярности ионизированные атомы газа в электрическом поле дуги перемещаются к электроду, где происходит их рекомбинация. Капли насыщаются газом и это вызывает увеличение их разбрызгивания.

Для исследования влияния полярности сварочного тока на образование газовых пузырей в капле проведены опыты. Произведена сварка в среде углекислого газа при различных полярностях сварочного тока и отобраны капли, застывшие на электроде в момент прекращения процесса сварки. Исследования срезов капель показали, что при сварке на обратной полярности в 40 % капель образовались незаполненные полости, тогда как при сварке при прямой полярности наличие пузырей газа обнаружено в 90 % рассмотренных капель.

Из всего вышесказанного можно сделать вывод: одной из причин разбрызгивания металла является неконтролируемость поведения капли вследствие воздействия на нее ряда факторов в процессе сварочного процесса.

Чтобы избежать такого явления, необходимо полностью контролировать процесс сварки и параметры сварочного процесса при помощи аппаратных решений. Сварочные инверторы, реализующие такую технологию, в настоящее время выпускаются фирмой Lincoln Electric под торговой маркой STT (Surface Tension Transfer – перенос силами поверхностного натяжения). К их отличительным характеристикам следует отнести высокую динамику регулирования выходного тока (со скоростью изменения до 500 А/мс) и высокую стоимость.

Авторами начата разработка импульсного регулятора сварочного тока, который представляет собой высокочастотный понижающий DC/DC преобразователь, включаемый в разрыв между выходом стандартного источника питания с жесткой характеристикой и сварочной дугой.

Литература

1. Заруба И.И. Электрический взрыв как причина разбрызгивания металла / И.И. Заруба // Автоматическая сварка. – 1970. – № 3.
2. Симоник А.Г. Роль поверхностного натяжения в отрыве капель электродного металла при струйном переносе / А.Г. Симоник // Сварочное производство. – 1985. – № 1. – С. 36-39.

Зміст

Секція 1. Інформаційні системи і технології.....	3
Ліннік І.О. Національно-культурна ідентичність української нації.....	3
Невіднича Н.М. Становлення та розвиток інформаційних технологій в Україні.....	6
Секція 2. Економічні науки.....	9
Бабчук Г.Г. Облік виробничих запасів: порівняльна характеристика за національними та міжнародними стандартами	9
Венгерук Н.П., Климчук Т.О. Облік і внутрішньогосподарський контроль витрат праці та її оплати.....	13
Венгерук Н.П., Ятчук А.В. Особливості відображення дебіторської заборгованості у фінансовій звітності України за міжнародними стандартами.....	16
Гізатулін М.Б. Проблеми організації бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектору.....	19
Даценко А.В., Король І.В. Управління видатками місцевих бюджетів	23
Дегтяренко В.І. Основні засади правового регулювання інформаційної політики в Україні	26
Кушнірецька О.В. Тенденції розвитку енергетично-інфраструктурного потенціалу львівської області.....	28
Ливада В.М. Курс гривні, долара та євро в Україні за оцінками експертів.....	32
Максюта В.В. Продуктивність праці в роздрібній торгівлі, як основний чинник, що визначає науково-технічний прогрес галузі.....	33
Румянцева С.С. Аспекти проведення аудиту виробничих запасів	35
Слесарь І.О. Умови і проблеми інноваційного розвитку українських підприємств у сучасних умовах.....	39
Торба А.В., Шендеровська А.С. Особливості функціонування фондового ринку в Україні	41
Чміль Ю.Р. Напрями удосконалення обліку матеріальних необоротних активів у бюджетних установах	43
Секція 3. Технічні науки.....	46
Божко К.М. Імітатор сонця для потужних сонячних батарей	46
Гулаков С.В., Бурлака В.В., Харланов О.В. Исследование причин разбрызгивания металла при сварке в среде CO ₂	48